

Besluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Industriegebied E17' in Deerlijk

DE VLAAMSE REGERING,

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, artikel 5.6.8, § 1, tweede lid, en § 2, tweede lid, ingevoegd bij het decreet van 8 december 2017.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2018 houdende nadere regels voor de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden.
- Het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, artikel 1.3.1.1, §1, eerste lid, gewijzigd bij het decreet van 24 juni 2022.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstanties en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 1.3.1.1 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, gewijzigd bij het besluit van 25 november 2022.

Vormvereisten

Volgende vormvereisten zijn voldaan:

- Op 5 juli 2023 heeft de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) advies gevraagd over het voornemen tot voorlopige aanduiding van het gebied als watergevoelig openruimtegebied.
- Het advies van het college van burgemeester en schepenen van Deerlijk werd gegeven op 23 augustus 2023.
- Het planvoornemen is onderworpen aan een milieubeoordeling. De kennisgeving voor het plan-MER werd door de Dienst Mer volledig verklaard op 9 juli 2018. De terinzagelegging vond plaats van 30 juli 2018 tot en met 30 augustus 2018. De richtlijnenvergadering vond plaats op 10 september 2018. De richtlijnen voor voorliggend MER werden door het kenniscentrum MER van het Departement Omgeving betekend op 25 oktober 2018.
- Het planvoornemen is onderworpen aan de watertoets, die deel uitmaakt van de milieubeoordeling.

- Het planvoornemen is onderworpen aan een verscherpte natuurtoets die deel uitmaakt van de milieubeoordeling. Voor het planvoornemen is geen passende beoordeling vereist.
- Het planvoornemen is onderworpen aan de Ruimtelijke Veiligheidstoets (RVR). Het Team Omgevingseffecten van het Vlaams Departement Omgeving heeft in haar standpunt van 27 juli 2023 aangegeven dat het opstellen van een RVR niet vereist is.
- De Vlaamse regering heeft het watergevoelig openruimtegebied Industriegebied E17 in Deerlijk voorlopig aangeduid op 13 oktober 2023.
- De voorlopige aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied Industriegebied E17 in Deerlijk werd onderworpen aan een openbaar onderzoek van 5 december 2023 tot en met 2 februari 2024.
- De CIW heeft over de voorlopige aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied Industriegebied E17 in Deerlijk het advies ingewonnen bij de instanties, vermeld in artikel 5.6.8, § 2, eerste lid, van de VCRO.
- De CIW heeft een informatie- en inspraakvergadering georganiseerd in de vorm van een infomarkt in het ontmoetingscentrum Rollegem te Kortrijk (13 december 2023) en in het Vlaams Administratief Centrum van Brugge (14 december 2023).
- Tijdens het openbaar onderzoek werd advies ontvangen van de gemeente Deerlijk, de gecoro van de gemeente Deerlijk en de provincie West-Vlaanderen. Daarnaast werden 4 bezwaren en opmerkingen ontvangen.
- Het team Omgevingseffecten van het Vlaams Departement Omgeving heeft het plan-MER goedgekeurd op 21 mei 2024.
- De CIW heeft via schriftelijke procedure kennis genomen van de bezwarenverwerking, rekening houdend met het goedgekeurde plan-MER, en formuleerde op 24 mei 2024 een voorstel tot definitieve aanduiding op basis van de criteria, vermeld in artikel 5.6.8, § 1, tweede lid, van de VCRO.
- Het advies [...] van de Raad van State, gegeven op [...], met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- Het gebied 'Industriegebied E17' maakt deel uit van het Leiebekken en ligt aan de Gaverbeek.
- Het gebied met een oppervlakte van 2,6 ha is volledig onbebouwd. Het gebied is gelegen tussen de autosnelweg E17 (Gent - Kortrijk) en de N36, tussen bestaande bedrijfspercelen. Het gebied wordt in het westen begrensd door de Gaverbeek en in het oosten door de historische hoeve 'Wittenberghof'.
- Het gebied is volgens het gewestplan Kortrijk gelegen in een bestemming die bebouwing mogelijk maakt, met name industriegebied en gebied voor milieubelastende industrie. Het oostelijk deel van het gebied (perceel 0196H) situeert zich binnen het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Historische

hoeve Wittenberghof" (goedgekeurd door de deputatie van de provincie West-Vlaanderen op 3 september 2015). De watergevoelige delen van het signaalgebied werden hierin aangeduid als "zone voor bedrijvigheid".

- Het gebied werd op 3 november 2014 door de Algemene Bekkenvergadering Leiebekken als signaalgebied aangeduid omwille van de belangrijke functie in het watersysteem.
- De Vlaamse Regering keurde op 31 maart 2017 het ontwikkelingsperspectief goed voor het signaalgebied 'Industriegebied E17' om het waterbergend vermogen van het gebied te kunnen behouden.
- Het fluviale model toont voor vrijwel het ganse gebied een overstromingsrisico, vooral langs de Gaverbeek en de gracht langs de Ringlaan. Het pluviale model gaat van kleine kans op overstromingen onder klimaatverandering tot middelgrote kans op overstromingen. Vooral voor het westelijk deel van het gebied is er een grote kans op overstroomen. Meer naar het oosten vermindert de kans op overstroomen door terreinophogingen.
- Vrijwaring van het gebied voor verdere bebouwing is aangewezen en ondersteunt de uitvoering van acties uit het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 ter realisatie van bijkomende waterberging.
- Er bestaat een conflict tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem.
- Voor het gebied en de omgeving is er geen ruimtelijk uitvoeringsplan in opmaak noch voorzien op korte termijn. Om het gebied voor verdere bebouwing te vrijwaren, is een aanduiding als watergevoelig openruimtegebied in uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening aangewezen.
- Het grafisch plan met de aanduiding van het gebied dat met dit besluit definitief wordt aangeduid als watergevoelig openruimtegebied is opgenomen als bijlage I bij dit besluit. De toelichting en motivering is opgenomen in de toelichtingsfiche die opgenomen is als bijlage II bij dit besluit.
- De aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden vrijwaart overstromingsgebieden en ondersteunt hiermee de doelstelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen om het fysisch systeem structurerend te maken.
- De aanduiding als watergevoelig openruimtegebied is in overeenstemming met het ruimtelijk principe in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen om het fysisch systeem te beschouwen als ruimtelijk structurerend. Ruimtelijk structurerend betekent dat de huidige, intrinsieke kenmerken van het bestaand fysisch systeem het richtinggevend kader zijn voor de ruimtelijke ontwikkeling van de structuurbepalende functies natuur, bos, landbouw en wonen en werken. De omgeving van Industriegebied E17, onderdeel van het Leiebekken wordt door de aanduiding als watergevoelig openruimtegebied gevrijwaard van bebouwing en kan verder ontwikkelen op basis van de fysische karakteristieken als waterrijk gebied.
- Het planvoornemen is onderworpen aan een milieubeoordeling. Er worden geen significante negatieve effecten op de leefomgeving verwacht. In het plan-MER worden geen milderende maatregelen noodzakelijk geacht.

- In het gebied is geen beschermd erfgoed aanwezig. Uit de milieubeoordeling blijkt dat er geen significante effecten te verwachten zijn voor het aspect landschap, onroerend erfgoed en archeologie.
- Rekening houdend met de kenmerken van het plan, de omgeving en de uitgevoerde analyse kan geoordeeld worden dat het plan geen risico inhoudt op het veroorzaken van significant negatieve effecten op de aanwezige Habitat- en Vogelrichtlijngebieden of Bijlage III soorten van het Natuurdecreet. Voor de voorliggende aanduiding moet geen passende beoordeling worden opgemaakt. Een verscherpte natuurtoets is niet vereist.
- Er bevinden zich geen bestaande Seveso-inrichtingen in of nabij het gebied. De inplanting van nieuwe Seveso-inrichtingen is volgens de voorziene stedenbouwkundige voorschriften uitgesloten. Het opstellen van een RVR is niet vereist. Die beoordeling blijkt uit de RVR-toets van 27 juli 2023.
- De Vlaamse Regering neemt akte van het gunstig advies van de gemeente.
- In de hiernavolgende paragrafen wordt ingegaan op de bezwaren, opmerkingen en adviezen die werden ingediend tijdens het openbaar onderzoek. De bezwaren, opmerkingen en adviezen zijn ten behoeve van de leesbaarheid omkaderd en genummerd en worden gezamenlijk behandeld voor zover ze een gelijkaardige en gelijklopende inhoud hebben of over hetzelfde onderwerp gaan. Aanpassingen die worden doorgevoerd op basis van de bezwaren, opmerkingen en adviezen worden specifiek vermeld bij de bespreking van de gegroepeerde bezwaren, opmerkingen en adviezen. Er zijn geen bezwaren, opmerkingen of adviezen die aanleiding geven tot aanpassingen aan verordende of niet verordende delen van het plan.

Bezwaren, opmerkingen en adviezen die niet leiden tot aanpassingen van het plan

1 De provincie West-Vlaanderen vraagt om de bedrijventerreinen, aangeduid als watergevoelig openruimtegebied, gecompenseerd te zien in de te onderzoeken locaties van het provinciale onderzoek naar locaties voor nieuwe bedrijventerreinen, in kader van het Vlaams Reservepakket.

De gemeente van Deerlijk merkt op dat de ruimtebalans van Deerlijk door de aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied verstoord is aangezien er 2,6 ha industriegrond wordt geschrapt.

Bezwaarindiener kan enkel akkoord gaan met het schrappen van de realisatie van de bedrijventerreinen mits een planologische compensatie, omwille van het vastgestelde tekort aan terreinen in de provincie West-Vlaanderen. Provincie West-Vlaanderen moet de mogelijkheid krijgen om de nodige planningsprocessen voor planologische ruil op te starten.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit advies door te verduidelijken dat de aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden vertrekt van de beleidsdoelstelling om deze gebieden te vrijwaren van verdere bebouwing. De vraag of er bijkomende nood is aan ruimte voor bedrijvigheid zal gebeuren in de geëigende planningsprocessen.

Dit advies vereist geen aanpassing van het plan.

2. De gecoro van Deerlijk stelt voor om het perceel ten zuiden van het aangeduide gebied (tussen Gaverbeek/E17/containerpark) als watergevoelig openruimtegebied op te nemen op voorwaarde dat (minstens) dit perceel als planologische compensatie kan dienen voor de gemeente voor toekomstige projecten.

De gecoro van Deerlijk stelt dat het perceel dat volgens de nota uit het openbaar onderzoek van de watergevoelige openruimtegebieden in 2010 zonder vergunning werd opgehoogd, terug in zijn oorspronkelijke staat dient te worden hersteld.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit advies door te verduidelijken dat bij de afbakening van de signaalgebieden voor dit perceel geen overstromingsrisico gekend was. In de lopende procedure is de uitbreiding van het watergevoelig openruimtegebied niet mogelijk. De aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden is in het decreet niet voorzien als eenmalig en kan aanleiding geven tot bijkomende aanduidingen. Indien de gemeente deze herbestemming wenst te gebruiken voor planologische ruil, is het aangewezen om de herbestemming van dit perceel op te nemen in een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

Aan de aanduiding als watergevoelig openruimtegebied zijn geen inrichtingswerken of andere projecten verbonden. Enkel de planologische bestemming wordt gewijzigd. De gronden worden niet onteigend. De aanduiding van een gebied als watergevoelig openruimtegebied kan geen herstelmaatregelen bevelen aan eventueel illegale ophogingen. Een herstel kan door de gemeente via de gemeentelijke handhavingsdiensten worden gevraagd.

Dit advies vereist geen aanpassingen aan het plan.

3. Bezwaarindiener stelt dat de plan-MER gebrekkig is omdat het niet strookt met de MER-richtlijnen, niet uitgaat van juiste informatie inzake de feitelijke toestand en een gebrekkig alternatievenonderzoek bevat. Er is namelijk geen weet van overstromingen in het verleden, er is geen duidelijkheid over de afbakeningstechniek en waarom het niet-overstromingsgevoelige deel van het perceel is opgenomen, er is geen alternatief onderzocht waarbij het gebied niet werd weerhouden.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te verduidelijken dat de Vlaamse Regering een grondige evaluatie heeft gedaan van de overstromingsgevoeligheid en de mogelijke impact ten gevolge van toekomstige ontwikkelingen. De door bezwaardindiener aangehaalde elementen zijn niet van die aard dat ze de doelstelling voor het vrijwaren van dit overstromingsgevoelig gebied in het gedrang brengen.

Dit bezwaar vereist geen aanpassingen aan het plan.

4. Bezwaarindieners stelt dat de aanduiding van het perceel 196K strijdig is met het zorgvuldigheidsbeginsel en daardoor niet als worg kan worden aangeduid. Bij de aanduiding werd er in de watergevaarkaarten uit de startbeslissing van het signaalgebied geen rekening gehouden met de onvergunde doch verjaarde ophoging van het perceel, hoewel deze beschreven was. Op basis van een toegevoegd hoogteplan wordt gesteld dat het perceel zijn waterbergend vermogen heeft verloren.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te verduidelijken dat de ophoging uit 2010 wel degelijk werd meegenomen in de modellering van de recente watergevaarkaarten. De kaarten uit de startbeslissing van de signaalgebieden werden geactualiseerd. Op de recente pluviale waterkaarten hebben grote delen van het perceel ondanks de ophoging een middelgrote kans tot overstroming. In dat scenario worden effectief overstromingen voorspeld die circa 100 cm hoger liggen dan onder huidig klimaat en dus een veel ruimer gebied zullen belasten. De Vlaamse Regering wenst uit voorzorgsprincipe deze percelen aan te duiden om bebouwing in de toekomst te voorkomen.

Dit bezwaar vereist geen aanpassingen aan het plan.

5 Bezwaarindieners stelt dat er geen enkele juridische of feitelijke grondslag bestaat om de zuidoostelijke delen van het perceel 196H die niet zijn ingekleurd op de watergevaarkaarten mee als watergevoelig openruimtegebied aan te duiden.

Bezwaarindieners vraagt om het perceel niet aan te duiden en stelt dat de afbakening van het perceel onzorgvuldig is, dat de aanduiding willekeurig is en niet verenigbaar is met art. 5.6.8 §1 VCRO. De feitelijke toestand wordt foutief weergegeven aangezien er geen eerdere overstromingen zijn geweest, de aanduiding strijdig is met de beleidskeuze van het college van burgemeester en schepenen, ook de delen van het perceel die niet zijn ingekleurd op de watergevaarkaarten mee als watergevoelig openruimtegebied zijn aangeduid, het onduidelijk is of het perceel nog steeds overstromingsgevoelig zou zijn indien de onvergunde ophoging op het aanpalende perceel zou worden weggenomen en het perceel niet grenst aan de Gaverbeek terwijl het overstromingsgevoelige perceel gelegen aan de beek niet wordt aangeduid.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren door te verduidelijken dat conform artikel 5.6.8. §1. VCRO kan de Vlaamse Regering gebieden waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem, aanduiden als watergevoelig openruimtegebied, rekening houdende met het waterbergend vermogen van het gebied en de overstromingsgevoeligheid, onder meer op basis van de watertoetskaart en de overstromingsgevaarkaarten. Deze kaarten houden niet enkel rekening met waarnemingen, maar ook met modelleringen onder meer op basis van de klimaatveranderingen.

De ophoging uit 2010 werd wel degelijk meegenomen in de modellering van de recente watergevaarkaarten. De kaarten uit de startbeslissing van de signaalgebieden werden geactualiseerd. Op de recente pluviale waterkaarten

hebben grote delen van het perceel een middelgrote kans tot overstroming. In dat scenario worden effectief overstromingen voorspeld die circa 100 cm hoger liggen dan onder huidig klimaat en dus een veel ruimer gebied zullen belasten. De Vlaamse Regering wenst uit voorzorgsprincipe deze percelen aan te duiden om bebouwing in de toekomst te voorkomen.

Dit bezwaar vereist geen aanpassingen aan het plan.

6. Boerenbond vraagt om de doelstelling om bosuitbreiding te realiseren binnen de watergevoelige openruimtegebieden uit de besluiten te halen. Ze vraagt ook de mogelijkheid om in toekomstige ruimtelijke uitvoeringsplannen de landbouwpercelen gelegen binnen dit watergevoelig openruimtegebied te herbestemmen naar bouwvrij agrarisch gebied.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te verduidelijken dat binnen 'watergevoelig openruimtegebied' zowel bosbouw als landbouw nevensgeschikte functies zijn, naast andere openruimte functies. De voorschriften maken het blijvend agrarisch gebruik van het perceel mogelijk en leggen geen bijkomende beperkingen op. Een latere verfijning van de voorschriften via een ruimtelijk uitvoeringsplan is steeds mogelijk, waarbij de plannende overheid in deze kan opteren om het agrarisch gebruik te bestendigen door herbestemming naar bv. bouwvrij agrarisch gebied.

Dit bezwaar vereist geen aanpassingen aan het plan.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- Het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 1997 houdende de definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij het decreet van 17 december 1997 wat de bindende bepalingen betreft en op de besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 en 17 december 2010 houdende de definitieve vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij de decreten van 19 maart 2004 respectievelijk 25 februari 2011, wat de bindende bepalingen betreft.
- Het koninklijk besluit van 4/11/1977 houdende de vaststelling van het gewestplan Kortrijk, en latere wijzigingen.
- De richtlijn 2000/60/EG van het Europees parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid.
- De richtlijn 2007/60/EG van het Europees parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. Het gebied 'Industriegebied E17' in Deerlijk wordt definitief aangeduid als watergevoelig openruimtegebied.

De normatieve delen van dit besluit zijn hierbij gevoegd als bijlage:

1. bijlage I, het grafisch plan

De niet-normatieve delen van dit besluit zijn bijgevoegd als:

1. bijlage II, de toelichtingsfiche
2. bijlage III, het plan-MER

Artikel 2. De Vlaamse minister, bevoegd voor omgeving, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR

Bijlage I. Verordenend grafisch plan

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van [...] houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Industriegebied E17' in Deerlijk.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

A handwritten signature in black ink, reading 'Deniz Zuhar' in a cursive script.

Zuhal DEMIR

Bijlage II. De toelichtingsfiche

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van [...] houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Industriegebied E17' in Deerlijk.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

A handwritten signature in black ink, reading 'Deniz Zuhar' in a cursive script.

Zuhal DEMIR

Bijlage III. Het plan-MER

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van [...] houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Industriegebied E17' in Deerlijk.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

A handwritten signature in black ink, reading 'Deniz Zuhar' in a cursive script.

Zuhal DEMIR

